

Stanovisko UUPV SR k zisteniam kontroly NKÚ SR

Na Úrade pre územné plánovanie a výstavbu SR (UUPV SR, úrad) prebehla kontrola Najvyššieho kontrolného úradu SR (NKÚ SR). Zamerala sa na obdobie od vzniku úradu od 1. júna 2022 do 31. júla 2023 a súvisiace obdobia.

Úrad vznikol s cieľom realizovať najväčšie zmeny v oblasti územného plánovania a výstavby za posledné polstoročie. Kontrola NKÚ SR bola zameraná na obdobie od vzniku úradu a prvý rok jeho pôsobenia. Jej výsledky v žiadnom z bodov nespochybňujú oprávnenosť, kompetencie a opodstatnenosť úradu.

Úrad pri výkone kontroly poskytoval maximálnu súčinnosť – predkladal všetky žiadané dokumenty, a to aj nad rámec zákona. S niektorými kontrolnými zisteniami však úrad nesúhlasí, čo vo svojom stanovisku k výsledkom kontroly aj náležite odôvodnil.

Kontrola NKÚ SR prebehla v období od 11. augusta 2023 do 31. januára 2024 a konštatovala, že kroky úradu boli netransparentné, formálne a vnútorný kontrolný systém nebol funkčný.

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR koná vždy transparentne, v súlade s danou legislatívou. Namietame tvrdenia o netransparentnom systéme riadenia či nehospodárnom nakladaní a účelovom využívaní verejných financií. Tieto tvrdenia poškodzujú dobré meno úradu a sme pripravení brániť sa voči nepodloženým obvineniam. Všetky body kontroly vieme dokladovať a vysvetliť.

Úrad nižšie prináša reakciu k jednotlivým tvrdeniam NKÚ SR.

Najväčšia zmena v oblasti územného plánovania a výstavby za posledné polstoročie

„Chápeme, že kontrola, ktorá bola u nás vykonaná, má svoje opodstatnenie, keďže sme boli v tom čase najmladším orgánom ústrednej štátnej správy a je namieste preverovať hospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami. Treba však zdôrazniť, že kontrola sa zamerala na prvý rok nášho pôsobenia, kedy sme úrad museli budovať doslova od základu. Rozbeh úradu malo na starosti menej ako 20 zamestnancov, je preto prirodzené, že procesy sme tvorili za pochodu,“ povedal **Martin Hypký, predseda úradu** a dodal: „O pár dní (1. apríla 2024) spustíme prvú časť reformy – začne platiť zákon o územnom plánovaní, sprístupníme portál pre územné plánovanie a otvoríme osem regionálnych úradov pre územné plánovanie a výstavbu. Pôjde o široký diapazón zmien, ktoré doteraz nikto nebol schopný zrealizovať. Vďaka týmto krokom budú procesy rýchlejšie, prehľadnejšie a efektívnejšie. Nosným pilierom zmien je elektronizácia, ktorá dá novú podobu územnému plánovaniu a pripravuje priestor na zlepšenie procesov v oblasti výstavby. Na to, aby sme boli v tejto úlohe úspešní, potrebovali sme nájsť tých najkvalitnejších ľudí na trhu.“

Aj štátna správa potrebuje kvalitných ľudí

Ak chce štát dostať na svoju stranu vysokokvalifikovaných odborníkov, je potrebné ich primerane ohodnotiť. Preto úrad, rovnako ako aj ostatné štátne inštitúcie, využíva v špecifických prípadoch inštitút osobného platu či odmien, a to v súlade so zákonom o štátnej službe.

Vzhľadom na to, že v rokoch 2022 a 2023 mal úrad presné limity počtu zamestnancov (15 a 159) a nemal dostatočne naplnené personálne kapacity, prijal dočasne zamestnancov na dohodu vzhľadom na plnenie úloh, ktoré mu ukladá zákon. Prijímanie nových zamestnancov je vždy spojené s prechodnými dobami, počas ktorých plynú budúcim zamestnancom výpovedné lehoty, preto nebolo možné všetky potrebné pozície obsadzovať priebežne.

Úrad sa ohradzuje proti tvrdeniu NKÚ SR o údajnom „nesúlade s Protikorupčnou politikou SR“. Tá mala spočívať v tom, že v niektorých mesiacoch na úrade pracovala na dohodu osoba v príbuzenskom vzťahu s vedúcim štátnym zamestnancom úradu. Je pravdou, že sa takýto prípad stal, avšak nešlo o priamu riadiacu pôsobnosť.

Priebežné budovanie úradu

Okrem postupného rozširovania tímu, úrad od svojho vzniku pracoval aj na materiálno-technickom zabezpečení, vrátane vhodných kancelárskych priestorov. Tiež sme tvorili a postupne prijímali interné riadiace akty a smernice. Napriek ich počiatočnej absencii sme sa pri všetkých krokoch prísne držali právnych rámcov, ktoré definuje zákon o verejnom obstarávaní a ostatné právne predpisy či nariadenia vlády SR.

Práve preto prvé mesiace od svojho zriadenia úrad uskutočňoval cenové prieskumy na prenájom budúcich priestorov a kúpu služobných áut. V prípade prenájmu kancelárskych priestorov úrad uskutočnil cenový prieskum, ktorý zistil priemerné ceny prenájmov v Bratislave. Výsledná cena, ktorú úrad za prenájom platí, sa hýbe v rámci cenových limitov, ktoré boli v tom čase v Bratislave.

Pri kúpe áut úrad dodržal okrem zákona o verejnom obstarávaní aj príslušné nariadenia vlády, ktoré určujú maximálne sumy pre jednotlivé kategórie áut.

Odvaha financovať slovenskú vedu

Počas prípravy kľúčových zmien reformy stavebnej legislatívy bolo potrebné overiť jej realizovateľnosť v praxi. Preto sme oslovili Technickú univerzitu v Košiciach (TUKE).

„Odborníci z TUKE patria k tým najkompetentnejším na Slovensku na overovanie uskutočniteľnosti stavebnej reformy. A ak má byť reforma skutočne úspešná, musí sa do nej zapojiť aj vedecký potenciál. Ísť do spolupráce s TUKE chcelo odvahu, keďže s projektom tohto charakteru a rozsahu nemali dovtedy žiadnu skúsenosť. Istou daňou za to boli aj procesné pochybenia, z ktorých sa poučili obe strany. Doteraz odvedená práca však ukazuje, že takáto spolupráca má zmysel a sú za ňou reálne výsledky pre budúcnosť Slovenska. Aj tento príklad svedčí o tom, že investícia do slovenskej vedy má vysokú návratnosť. Okrem získania cenných informácií totiž vytvára pracovné príležitosti pre talentovaných ľudí, ktorých si takto Slovensko môže udržať doma,“ uzavrel **Martin Hypký, predseda úradu.**

Profituje celá spoločnosť

Po viac ako roku a pol úrad uvedie do života prvé hmatateľné výsledky svojej práce. Zmeny, ktoré prináša nové nastavenie v procese územného plánovania a úpravy v oblasti výstavby, pocítia nielen samosprávy, ale aj bežný občan. Pre všetkých totiž budú znamenať zrýchlenie vydávania stavebných povolení,

zjednodušenie rozhodnutí a jednotné štandardy pre tvorbu územných plánov. „Základným kameňom zlepšení bude predvídateľnosť rozhodnutí odvíjajúca sa od jednoznačných pravidiel, striktných lehôt a elektronizácie celého procesu. Táto trojkombinácia bude mať zásadný vplyv na naštartovanie ekonomiky z hľadiska výstavby a realizácie nových strategických projektov či stavby diaľnic, na ktoré bude naviazaný aj vznik nových pracovných miest a zlepšenie celkovej infraštruktúry v jednotlivých regiónoch Slovenska,“ vysvetlil Martin Hypký, predseda úradu.

DOPLŇUJÚCA INFORMÁCIA:

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky vznikol 1. júna 2022 na základe rozhodnutia parlamentu. Úrad je s účinnosťou od 1. januára 2023 ústredným orgánom štátnej správy pre územné plánovanie (okrem ekologických aspektov), výstavbu a vyvlastnenie. Odo dňa svojho zriadenia vykonáva všetky činnosti potrebné k zabezpečeniu riadneho chodu úradu a k prechodu práv a povinností v oblasti územného plánovania, výstavby a vyvlastnenia podľa doterajších všeobecne záväzných právnych predpisov z Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky na úrad od 1. januára 2023. Zákon o územnom plánovaní č. 200/2022 Z.z. nadobudne účinnosť 1. apríla 2024.

Kontakt:

Pavel Machava, riaditeľ tlačového odboru
tel.: + 421 915 745 937
e-mail: tlacove@stavebnyurad.gov.sk
web: www.stavebnyurad.gov.sk